

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 11 Czerwca 1885 roku.

№ 23

30 Maja (11 Czerwca) 1885 r.

Towarzystwo Rolnicze w Witebsku.

Witebsk. d. 18 maja 1885 r.

Ożywione i interesujące były rozprawy na ostatniem zebraniu ogólnem witebskiego Towarzystwa Rolniczego, które się odbyło pod przewodnictwem czynnego wielce wice-prezesa Towarzystwa, dr. Adolfa Jełowickiego.

Po stosownem zagajeniu posiedzenia, przystąpiono do porządku dziennego. Najpierw przyjęto do Towarzystwa, za pomocą balotowania 12-tu nowych członków, a w tej liczbie dwie kobiety, a mianowicie: hr. Izabellę Orłowską i księżną Teresę Sapieżyńską, a dalej: pp. Glińskiego, Karnickiego, Święcickiego, von Stradcu'a, Turskiego, Urbanowicza i paru innych.

Z kolei sekretarz Towarzystwa, dr. Rostkowski, złożył sprawozdanie z działalności tej instytucji ziemiańskiej w roku ubiegłym, z obrotu funduszów i t. d. Bilans na r. b., zaprojektowany przez dr. Rostkowskiego zebraniem jednogłośnie przyjęło.

Dalej przedstawiono zgromadzonym członkom kilka komunikatów rządowych, a mianowicie: 1) Żądanie p. gubernatora witebskiego, ażeby Towarzystwo zajęło się zebraniem dat statystycznych, dotyczących dziedziny rolnictwa i przemysłu rolnego, oraz fabrycznego w obrębie gub. Witebskiej. Ogólne zebranie, chcąc należycie i sumiennie wywiązać się z tego zadania, postanowiło się zwrócić do miejscowego komitetu statystycznego, z żądaniem rady, wskazówek, oraz ogólnego kierunku i programu tej czynności, z którą Towarzystwo nasze, mówiąc nawiasem, nie jest do brze oznajmione. 2) Zakomunikowano zebraniu odmowną odpowiedź władz na podania Towarzystwa w kwestyi zwolnienia na czas trwania wystaw powiatowych i gminnych, bufetów restauracyjnych od zwykłych opłat za patent, oraz w kwestyi niektórych szczegółów co do urządzania tychże wystaw. 3) Odczytano dalej odezwę ministerium dóbr państwa o nadanie ziemi rządowej pod fermę i szkołę rolniczą, na skutek starań Towarzystwa. 4) Zakomunikowano nakoniec, iż miejscowa filia banku państwa zgodziła się wydawać ziemianom pożyczki na sola-weksle, nie odstępując zresztą od przyjętych ogólnych zasad i norm kredytu państwowego.

Z kolei rzeczy przystąpiono do rozbioru pracy dr. Jełowickiego, p. t. „Przesilenie ekonomiczne na Litwie;“ praca ta była drukowaną w m. marcu r. b. w warszawskiej *Gazecie Rolniczej*. Znaczna większość zebranych przyznała słuszność wywodom szan. autora, środki zaś zalecane przez tegoż dla zaradzenia obecnemu przesileniu ekonomicznemu, oraz rady i wskazówki na przyszłość, ogólne zebranie uznało za całkiem odpowiednie miejscowym warunkom fizycznym, klimatycznym, ekonomicznym i t. d.

Z wnioskami dr. Jełowickiego nie zgodził się p. Turski, agronom, który był zdania, że środki, zalecane przez dr. Jełowickiego są tylko paliatywa, i jako takie, zleżu ostatecznie nie zaradzą i rolnictwa z upadku nie podźwigną. Zdanie p. Turskiego podzielał również i p. Borachowicz, który gorąco zalecał oprócz tego oclenie bawełny importowanej, a to w celu podniesienia produkcji lnu krajowego. W konkluzji p. Borachowicz żądał, ażeby

Towarzystwo poczyniło starania u władzy: w razie oclenia powyższego produktu, powiększona uprawa lnu *eo ipso* musi wpłynąć bardzo dodatnio na stan rolnictwa miejscowego.

Wątpić jednak, sądzimy, należy, czy oclenie bawełny przywzowowej wyda tak świetne, a tak radykalne owoce dla miejscowego rolnictwa, i czy podźwignie je z upadku, który niestety! co raz bardziej widoczniejszym się staje.

Nad sprawą powyższą, w obec jej pierwszorzędnej wagi pozostawiono dyskusję otwartą. Szanownemu referentowi, dr. Jełowickiemu wynurzono wdzięczność za podjęcie tej palącej kwestyi; pracę tę postanowiono ogłosić drukiem w rocznikach Towarzystwa.

W dalszym ciągu rozprawiano nad programem i kierunkiem, jaki nadać należy postanowionemu już w zasadzie zebraniu danych statystycznych z dziedziny miejscowego przemysłu i rolnictwa.

Pracę tę poruczono następującym członkom Towarzystwa: Bobiatyńskiemu, Bykowskiemu, Dłużniewskiemu, Ciechanowieckiemu, Kompuskiemu, Kuścińskiemu, Miennickiemu, Medunieckiemu, Nazimowowi, Oskierce, Sokołowskiemu, Szachno, hr. Zabielle, Zahorskiemu, oraz Zabłockiemu. Po zebraniu potrzebnych materiałów, takowe mają być przedstawione do rozpatrzenia radzie Towarzystwa, rada zaś poleci je opracować i usystematyzować specjalnemu komitetowi, w celu przedstawienia przyszłemu ogólnemu zebraniu. Do komitetu rzeczowego weszli: pp. Borachowicz, baron Elsner, Mohuczy i Święcicki.

Dr. Rostkowski odczytał dalej szkic pobieżny zeszłorocznej wystawy rolniczo-przemysłowej w Odessie, zaś baron Elsner i p. Święcicki przedstawili swe prace co do uprawy łubinu, oraz własne w tym względzie spostrzeżenia.

Przedstawiono zebraniu dziełko p. t. „Poradnik dla oceny wad i przymiotów zwierząt domowych.“ Pracę tę postanowiono rozpatrzyć szczegółowo; w tym celu rozbiór takowej polecono kilku członkom działami, a mianowicie: dział bydła rogatego p. A. Jełowickiemu, dział koni bar. Elsnerowi i hr. Zabielle, natomiast dział owiec i trzody chlewaćj bar. Elsnerowi i d. Ad. Jełowickiemu.

Pierwszy dzień posiedzeń zakończono rozprawami nad wnioskiem petersburskiego obserwatorium astronomicznego, czy nie zechciałoby nasze Towarzystwo zająć się systematycznie notowaniem stanu atmosfery i różnic baro- i termo-metrycznych, Towarzystwo zgodziło się na to tém chętniej, iż kwestya ta ma pierwszorzędne znaczenie dla rolnictwa. Notowaniem zmian atmosferycznych zająć się mają: pp. Buteniew, bar. Elsner, Lisowski, Sokołowski i Święcicki.

Niemniej in interesujące były obrady w drugim dniu ogólnego zebrania. Na nowe trzechręcie na prezesa ponownie wybrano jednogłośnie p. Ignacego Chrapowickiego, zaś na wice-prezesa dr. Adolfa Jełowickiego, większością 40 głosów przeciwko 8. Z kolei odczytano prośbę prof. Dokuszajewa, który chce się zapoznać z gatunkami ziemi w gub. Witebskiej, zwłaszcza sępów i ilów, prosił o przesyłanie mu takowych do analizy. Ogólne zebranie postanowiło uczynić zadość tej próbie.

Pp. bar. Elsner, Jełowicki, Mohuczy i Moszyński wyrazili swą opinię co do wartości i praktyczności młynów wodnych poprawnego mechanizmu, przedstawionych przez p. Zabłockiego, właściciela majątności Druków.

P. Poczubutt odczytał dalej sprawozdanie komisji rewizyjnej, z którego dowiedzieliśmy się, iż wszelkie postanowienia, za-

padle na ogólnych zebraniach Towarzystwa, rada wypełniała ściśle, oraz, że stan kasy i rachunków jest bez zarzutu; w obec tego złożono radzie Towarzystwa publiczne podziękowanie. Przewodniczący w radzie, dziękując za słowa zaufania, nadmieniał, że lwia część zasługi należy niezaprzeczenie do sekretarza rady, dr. Rostkowskiego, który swą gorliwością, a umiejętną pracą dopomógł radzie wywiązać się z zadania.

Ciekawym niezmiernie był referat dr. Rostkowskiego o fosforytach naddniestrzańskich, odczytany przez tegoż na ogólnym zebraniu. Dla braku miejsca w „Gazecie“ szczegóły te muszę pominać, nadmienię tylko, że ogólne zebranie postanowiło niezwłocznie się zwrócić do właściciela rostowskich fosforytów, p. Miasojedowa, z prośbą o przesłanie okazów naszemu Towarzystwu, które ze swjej strony zapewni p. M., że rolnicy miejscowi chętnie fosforyty będą nabywali, jeśli skład chemiczny takowych będzie zagwarantowany. Postanowiono też dokonać próby na fosforytami, i to przy rozmaitych glebach, i nad rozmaitemi gatunkami zboża.

Zapadła uchwała ogólnego zebrania, ażeby w r. b. jeszcze urządzić wystawę rolniczą w mieście powiatowym naszej gubernii, Połocku. W tym celu zaproszono p. Wołodkowicza do przyjęcia w niej czynnego udziału, oraz uproszono go, ażeby wyjednał pozwolenie na otwarcie takowej. Wystawa rzeczona, w razie przychylniej decyzji władz odbędzie się w dn. wrześniu r. b. Wystawę gminną postanowiono urządzić w r. b. w Posyniu (w d. 22 września). Co się zaś tyczy wystawy połockiej, to wybrano tymczasowy komitet, który się zajmie stosownymi przygotowaniem. Do składu tego komitetu weszli: pp. Dłużniewski, Głiński, Głazania, Kuściński, Medunicki, Sielawa, Sokolowski i Wołodkowicz. Wystawa będzie posiadała dwa oddziały: rolniczy i techniczno-przemysłowy. Do pierwszego wybrano na ekspertów: pp. Hłaskę, Kuleszę, Piotrowicza, Szczytka, oraz Szuryna (wszyscy specjalnie do działu bydła i koni). A dalej do działu przemysłu rolnego: pp. Borochowicza, Lisowskiego, Łyżanowicza, Przesieckiego, Spassowskiego, Święcickiego i Zasiewicza; nakoniec do drugiej kategorii tegoż działu (technicznego) wybrani zostali: pp. Chrymajłowski, bar. Elsner, Miennicki, Medunicki, Samujłło, oraz Szadurski.

Członek p. Kora zainterpelował radę Towarzystwa w kwestyi projektowanego stowarzyszenia wzajemnych ubezpieczeń od ognia. Otoż dr. Rostkowski odpowiedział, iż nie uzyskano dotąd zezwolenia od ministerium spraw wewnętrznych. W obec tego postanowiono prosić prezesa Towarzystwa, p. Ignacego Chrapowickiego, bawiącego obecnie w Petersburgu, o poczynienie starań w tym względzie. P. Borochowicz zwrócił uwagę zebranych na pożytek uprawy kapusty, oraz wystawiania lepszych okazów na wystawach gminnych.

Do komitetu, utworzonego dla wystawy, mającej się urządzić w d. 22 września w Posyniu, weszli: pp. Ciechanowiecki, Hłasko, Erdmann, Korsak, Potocki; na ekspertów zaś wybrano: pp. Beniślawskiego, Karnickiego, Suryna, Szadurskiego, Szesytta i hr. Wielhorskiego. Na tém się zakończyły obrady Towarzystwa Rolniczego w Witbsku. A. F.

Powiększenie cukrowatości buraków.

Sprzedaż buraków cukrowych po cenie na kilka lat naprzód oznaczonej i bez względu na ich obfitość w cukier, musi być krzywdą rolnika hodującego buraki, albo fabrykanta, który je kupuje. Rolnik nie ma w tym przypadku interesu starać się, aby jego buraki były obfite w cukier i nie zyskuje nic w czasie, kiedy cena cukru się podnosi, fabrykant natomiast ponosi szkodę, jeżeli dostaje buraki liche i kiedy cena cukru spada. Ugoda wzorową rolnika hodującego buraki dla cukrowni z tą cukrownią jest następująca: „A... fabrykant cukru, mieszkający w M... z je-

dniej strony, i J... mieszkający w J... z drugiej strony, godzą się jak następuje: J... obowiązuje się zasiewać i pielęgnować buraki cukrowe przez 9 lat po sobie następujących od 1-go stycznia 18... na NN. morgach przynajmniej. Cały urodzaj buraków na powyższej przestrzeni zapłaci fabrykant A... podług ich obfitości technicznej w cukier i podług równoczesnej ceny cukru. Obfitość techniczna buraków w cukier będzie następującym sposobem oznaczona: Przed 15 października i przed zbiorem buraków urządzi się na pole poroście burakami obie strony albo ich zastępcy dla wzięcia próbek. Obie strony zgodzą się na miejsca, w których próbki buraków brane być mają. Z każdego hektara ma być wzięte 20 sztuk buraków. Buraki próbne będą obrane z liści, dobrze umyte, każdy rozciętowany na 4 części i jedna ćwierć z każdego umieszczona w worku zapieczętowanym albo zaplombowanym. Dwom chemikom poszle się do rozbioru po jednym worku tych próbek. Jeżeli między cyframi dwóch chemików, którzy rzeczony próbki rozbięli, będzie różnica większa niż pięćdziesiąt setnych, poszle się taką samą próbkę trzeciemu chemikowi. Po oznaczeniu powyższym sposobem technicznej cukrowatości przeciętnej buraków, obliczy się ich cena podług ceny przeciętnej cukru od dnia 15 października do dnia 15 stycznia. Biorąc za podstawę cenę cukru 60 fr., przypada 16 fr. za 1000 kilogramów buraków, których cukrowatość techniczna jest 5%. Ta sama ilość buraków, których cukrowatość jest 6%, warta 22 fr., buraków 7% technicznie cukrowatych warta 28; buraków 8% techn. cukr. warta 34 fr.; a 9% techn. cukr. warta 40 fr. Ceny te tyczą się buraków dostawionych do fabryki. Cukrownia obowiązuje się ze 100 wag buraków nabytych od J. dać temuż 20 wag wyłoków, 1000 kilogramów po...“

Cukrowatością techniczną buraków jest ilość cukru, jaką z powodu swjej obfitości w twory obce dostarczyć mogą. Jeżeli ilość mineralnych tworów soku wynosi więcej niż 6% cukru tegoż soku, sok jest trudny do przerobienia, a po zagotowaniu jest ciemny, przerobienie go kosztuje to samo co przerobienie dobrego soku, a otrzymuje się mniej cukru. Np. jeżeli 1000 klgr. buraków, których sok zawiera 9% cukru i 0,550 tworów obcych mineralnych i organicznych, mają wartości 20 franków, wówczas beczka (20 centn.) buraków tej samej cukrowatości bezwzględnej, ale zawierająca 1700 tworów obcych w swym soku, warta będzie tylko 13 fr. Technicznie są pierwsze bogatsze w cukier niż drugie, chociaż bezwzględna cukrowatość pierwszych i drugich jest ta sama. Naturalnie sposób oznaczenia cukrowatości technicznej buraków powinien być naprzód oznaczony i dla wszystkich chemików oznaczających ściśle ten sam. Zarzut, jakoby cukrowatość techniczna buraków była niezależną od rolnika jest niesłuszny. Wzór powyższy umowy rolnika z cukrownią jest wzięty z praktyki. Autor tego wzoru próbował różnych sposobów dla powiększenia cukrowatości swoich buraków, podawał swe buraki do rozbioru chemikom i otrzymał następujące dane:

Waga buraków	odsetek cukru	tworów obcych	cukr. techn.
.....	13,76	1,54	9,16
.....	13,94	1,46	9,32
od 245 do 375 gram.	13,58	0,92	9,49
„	14,30	1,60	9,52
„	14,12	1,28	9,63
od 90 — 160 „	14,67	1,53	9,85
410 — 505 „	14,40	1,21	9,96
1,700 „	14,85	1,55	9,97
340 — 530 „	14,67	1,03	10,23
305 — 460 „	14,85	1,05	10,35
140 — 485 „	14,67	0,73	10,45
280 — 470 „	15,21	0,79	10,81
355 — 415 „	15,76	1,24	10,89
395 — 460 „	16,14	0,96	11,38
290 — 395 „	15,94	0,66	11,46
320 — 370 „	16,66	1,24	11,56
290 — 355 „	15,40	0,80	11,95

Bezwzględna cukrowatość najuboższych w cukier tych buraków jest o 11% mniejsza od cukrowatości najbogatszych z pomiędzy nich. Więcej niż półtrzecia razy większa, bo 30% wynosząca jest różnica w cukrowatości technicznej. Od rolnika zależy

zatem wiele stopień technicznej cukrowatości buraków. Pomimo rozmaitego bogactwa buraków w twory obce, widocznym jest, że przeciętna ilość tych tworów w buraku tém jest mniejszą, im więcej burak obfituje w cukier. Większa część powyższych buraków nie ważyła więcej nad 500 gramów. Jeden ważył 170 gram. Cukrowatość jego była jednak ta sama co buraków 4 razy od niego mniejszych, a jednoczesnych i z tego samego pola. Buraki niego mniejsze wyrosły na dziesięciu hektarach, za 1000 kgr. płacono w r. 1880 fr. 31,60, w r. 1881 fr. 28,70, a w roku 1882 fr. 33. Wielkość urodzaju nie straciła przez powiększenie cukrowatości. Pospolity urodzaj na hektarze wynosi 40,000 kgr. Najmniejszy był 35,000, a największy 52,000 czystych korzeni. Najmniejszy urodzaj dał 1106 fr., a największy 1492 fr. Sąsiedni rolnicy, ponosząc te same koszty, ale sprzedając buraki wyłącznie na wagę, bez względu na ich cukrowatość techniczną, mieli w przecięciu 950 franków z hektara.

Sprawozdanie tygodniowe

Giełdy zbożowej w Gdańsku.

Gdańsk dnia 6 czerwca 1885 r.

Z końcem zeszłego tygodnia mieliśmy wielką burzę, która trwała późno w noc; deszcz padał przez półtoręj doby, następnie pogoda była dżdżystą i chłodną, później wypogodziło się i ociepliło. Wiatr był zachodni, południowo-zachodni i zachodni.

Z Nowego-Yorku donoszono o zmiennych cenach, ostatecznie notowano pszenicę loco 1 dol. $\frac{1}{4}$ cts., w obec 1 d. przed 8 dniami, na lipiec 1 dol. $\frac{3}{8}$ cts. w obec 1 $\frac{1}{3}$ cts.; cena mąki spadła o 10 cts., więc na 3 dol. 65 cts., zapasy zaś kontrolowane pozostały prawie bez zmiany, a mianowicie wynoszą 33,700,000 buszli pszenicy. Wywieziono do Europy w ostatnich tygodniu: z atlantyckich portów Ameryki północnej:

do Anglii 30,000 kw. (przed tygod.) 57,000 kw.

do Francji 2,000 " " 26,000 kw.
do innych krajów europejs. 5,000 " " 56,000 kw.
z Kalifornii do Anglii 45,000 " " "

W roku zeszłym o tym czasie cena pszenicy była 1 d. 2 $\frac{1}{4}$ cts.; na lipiec 1 d. 3 $\frac{1}{4}$ cts., mąki 3 d. 50 cts., zapasy kontrolowane wynosiły 16,775,000 buszli pszenicy i wywieziono w odpowiednim tygodniu do Europy 130,000 kwr. pszenicy.

W Anglii również wypogodziło się, co korzystnie wpłynęło na posiewy pszenicy, które ucierpiały wiele w maju od nieprzejazdnej pogody. Jare zboże wygląda tam bardzo dobrze. Handel zbożowy pod wpływem obecnych zupełnie pokojowych widoków, pięknej pogody, wzrostu zapasów i oczekiwanego przybycia wielu płynących ładunków na rynkach angielskich jest prawie w zastopowaniu, i przy słabiej w ogóle tendencji kompletnej brak popytu. Prócz pierwszego tej wiosny ładunku pszenicy z Petersburga, przybył też do brzegów angielskich pierwszy ładunek pszenicy z Nowej Zelandyi, której gatunek jest piękny i wartość jej szacują na 34 s. za kw., stosując się atoli do wiadomości z Nowej Zelandyi wnosić można, iż następne ładunki nie będą równie dobre. W ubiegłym tygodniu dowieziono na rynki angielskiej pszenicy: 45,486 kw. po cenie przeciętnej 34 s. 11 d. w obec 43,471 kw. po cenie przeciętnej 35 s. 10 d. przed tygodniem i w obec 50,350 kw. po cenie przeciętnej 37 s. 7 d. w odpowiednim tygodniu 1884 r. Import zaś z zagranicy wynosił: 1,643,081 ctr. pszenicy, 447,834 ctr. mąki, w obec 1,085,583 ctr. pszenicy, 356,853 ctr. mąki przed tygodniem, i w obec 687,314 pszenicy, 170,958 ctr. mąki, w odpowiednim tygodniu 1884 r. Na ładunki przybyłe jako też płynące do Anglii, acz właściciele żądali dotychczasowych cen, nie był jednak prawie zgoła popytu i większą część pier-

wszych wzięto na skład. Ofiarują na ładunki przybyłe lub wkrótce oczekiwane 2 s. za kwr. mniej niż na późniejsze dostawy, pozostało do 4 b. m. 6 ładunków niesprzedanych. Płynię do portów angielskich: 2,789,000 kw. pszenicy, w obec 2,893,000 psz. przed ośmiu dniami i w obec 1,857,000 kw. w tymże czasie 1884 r.

Z Londynu donoszono w poniedziałek: pszenica bardzo ospale 1 do 2 s. taniiej aniżeli przed 14 dniami, ładunki przybyłe bardzo spokojnie bez zmiany; mąka 1 s. taniiej aniżeli przed tygodniem. Ze środy: z powodu wyścigów Derby zboże spokojnie, pszenica nominalnie bez zmiany, przybycie wielu ładunków oczekiwane. Wszystkie inne gatunki zboża prawie bez popytu, tendencya zniżkowa. Dowieziono pszenicy obcej w ubiegłym tygodniu 62,419 kw. Liwerpol z wtorku: pszenica i mąka 1 do pen. taniiej. Hull: pszenica 1 s. taniiej. Leith ze środy: wszystkie gatunki zboża taniiej ofiarowane, obroty bardzo małe. We Francyi usposobienie rynków pszenicznych było spokojne, w Paryżu pszenica bez zmiany, mąka nieco mocniej. Belgia dla pszenicy słabo. Holandia bez zmiany dla pszenicy i żyta. W prowincjach nadreńskich tendencya dla pszenicy była zniżkowa. W Austro Węgrzech nieco drożej. W Berlinie zaś spadły ceny pszenicy o 3 mr., żyta o 3 do 4 marek za tonnę. Na nasz rynek dowieziono w tym tygodniu niewiele pszenicy tranzytowej, dowóz zaś krajowy prawie zupełnie ustał. Pod wpływem wciąż słabszych wiadomości z zagranicznych rynków, nasi eksporterowie poczynają się od dalszych zakupów pszenicy coraz bardziej wstrzymywać i nawet obecne niskie ceny nie mogą ich zachęcić do nabywania, bowiem za granicą nie mogą nic sprzedać, a zapasy na śpiechrach nagromadzone posiadają ogromne. W skutek tego na targach tego tygodnia usposobienie dla pszenicy było tu w ogóle bardzo słabe i ceny ostatnich i czerwonych gatunków spadły o 4 do 5 mr. za tonnę, ale też i inne gatunki musiano sprzedawać taniiej, o ile jednak, nie da się oznaczyć, ponieważ każdy z posiadaczy przy tak małym zapotrzebowaniu starał się zbyć tak dobrze jak się trafiło.

Sprzedano też ogółem w tym tygodniu tylko 1500 ton i płacono za krajową piękną wysoko pstrą 131 f. 170, za polską tranzyt pstrą 124 f. 126, jasno-pstrą 122 f. 135, 124 f. 139, 125, 127 f. 140, 142, szklistą 127 f. 144, wysoko-pstrą 127 f. 146, za ruską tranzyt girkę szczupłą 118 f. 112, girkę obsadzoną 123 f. 114, girkę 121 f. 121, 115 f. 118, kubankę 119 f. 112, piękną girkę 126—131 fun. 125—133, czerwoną obsadzoną 126 fun. 126, czerwoną zimową 113 f. 117, szarą szklistą chorą 123 fun. 132, czerwoną 127—128 f. 127—131, łagodnie czerwoną 123 fun. 127, czerwono-szklistą 130 f. 135, czerwono-pstrą obsadzoną 123 f. 130, pstrą śnieżystą 126 f. 132, pstrą 116 f. 126, jasno-pstrą 129 f. 143 mr. za tonnę. Termina tranzyt na czerwiec-lipiec 140, 139 $\frac{1}{2}$, 139, 140, 139, 140 płacono, lipiec-sierpień 143, 142 $\frac{1}{2}$, 142, 143, 142 pła., wrzesień-październik 143 $\frac{1}{2}$, 148, 147, 148 $\frac{1}{2}$, 147 $\frac{1}{2}$, 148 pła., listopad-grudzień 150 pła., ostatecznie 151 żąd., 150 ofiarowano. Wymówiono w tym tygodniu 500 ton.

Żyto w tym tygodniu jeszcze jako tako w cenie się utrzymało, wczoraj jednak znów ceny nieco osłabły. Kupiono 1250 ton i płacono za 120 fun. za krajowe 135, polskie tranzyt 104, ciężkie 106, szczupłe stęchłe 98, za ruskie tranzyt 103, obsadzone szczupłe 100 mr. za tonnę. Termina na lipiec-sierpień tranzyt 108 pła., wrzesień-październik tranzyt 112, 113, 112 pła., ostatecznie 112 $\frac{1}{2}$ żąd. Wymówiono 50 ton.

Jęczmień krajowy bez obrotu i trudny do zbycia, przeciwnie ruski dość stale. Za ostatni płacono 98 f. 90, 101 f. 92, 101, 105 f. 94, 103, 105 f. 95, 104, 106 f. 98, 106 f. 97, jasny 103 f. 105, szczupły 114 f. 104 mr. za tonnę.

Groch polski tranzyt średni 106, pastewny 101, 103, z pleśnią 99, ruski tranzyt pastewny 100, spleśniały 80 mr. za tonnę. Owies krajowy 132, ruski tranzyt według gatunku 105, stęchły 100, żółty 101, bardzo ładny 110 mr. za tonnę.

Otręby pszenne loco ruskie z rewersem grube 3,65, 3,70, 3,80, średnie 3,55, 3,60, 3,70, cienkie 3,35, 3,40 za ctr.

Rzepnica ruska tranzyt 107 $\frac{1}{2}$ i 112 marek za tonnę według gatunku.

Okowita 42,25 mr. za 10,000 litrów $\frac{1}{2}$.

Ostatnie kursa berlińskie: banknoty austriackie 164,30, rejsyjskie 206,90. Kr. ter. weks. Warsz. 206,40.

Pszenica loco, dowóz mały, usposobienie słabe i brak popytu; sprzedano tylko 100 ton i to z trudnością. Płacono za polską tranzyt jasno-pstrą 126 fun. 140, 142, za ruską tranzyt girkę szczupłą 114, 117 f. 110, 115, girkę obsadzoną 119 f. 120, szarą szklistą chorą 124 f. 136 mr. za tonnę. Termina tranzyt na czerwiec-lipiec 140 żąd., lipiec-sierpień 142½ żąd., 142 cfiar., wrzesień-październik 148 płac., listopad-grudzień 151 żąd., 150 ofiar. Cena regulacyjna 140.

Zyto loco słabiej i sprzedano tylko 20 ton, polskiego tranzyt po 104, 105 mr. za tonnę 120 funt., ruskiego nie kupowano. Termina na wrzesień-październik tranzyt 112½ żąd. Cena regulacyjna 135, dolno-polskie 105, tranzyt 104.

Jęczmień loco spokojne, płacono za ruski tranzyt 105 funt. 96 mr. za tonnę.

Groch loco polski tranzyt pastewny 104 mr. za tonnę.

Rzepak zimowy: Termina na lipiec-sierpień dolno-polski płacono 225 marek.

Rzepak zimowy: Termina na wrzesień-październik dolno-polski płac. 215 mr.

Okowita loco 42 mr. płacono.

Rossyjskie banknoty: Berlin 206,90, Gdańsk 207,90.

Bank Kredytowy Donimirski, Kalkstein, Lyskowski i Sp. w Torunia

Toruń dnia 6 czerwca 1885 r.

W ubiegłym tygodniu ciepło mieliśmy powietrze, a w ostatnich dniach nawet jeszcze więcej temperatura się podniosła.

W międzynarodowym handlu zbożowym słaba tendencja przeważa, ceny się obniżają a obroty były ograniczone. Przyczynę tego stanowią pomyślnie widoki na żniwa, jako i znaczne zapasy. Z Ameryki też codziennie niższe nadchodziły kursa, wywozy z tamtąd do Europy wynosiły zaledwie 82,000 kwr., czyli 57,000 kwr. mniej niż w tygodniu poprzednim, a 48,000 mniej niż w równoległym tygodniu roku zeszłego. Koszta frachtu się nie zmieniły, a olbrzymie zapasy „visible supply“ pszenicy zaledwie o 200,000 buszli się zmniejszyły, czyli, że obecnie jeszcze 36,800,000 buszli t. j. 18,825,000 buszli więcej niż w roku zeszłym wynoszą. Popyt z zagranicy na ziarno amerykańskie jest szczupły, zafiarowanie z tamtąd natomiast jest tém natarczywsze, im więcej przyszłe żniwo się zbliża; sprawozdania o stanie pól tamtejszych są pomyślniejsze, a zmniejszenie arealu, jak się obecnie wykazuje, bardzo jest wątpliwe. W Anglii słabe panuje usposobienie, a ceny za rychłe i późniejsze dostawy się obniżyły, choć płynąca do Anglii ilość zboża o 90,000 kwr. jest mniejsza niż w tygodniu poprzednim. Targi francuzkie, które dotąd w przeciwieństwie innych targów, były mocne, osłabły teraz, choć w ogóle ceny mało się zmieniły. Na targach prowincjonalnych były dowozy małe, lecz i popyt był wielki. Na placach portowych chęć do kupna była też szczupła, a z powodu zwiększonych dowozów tendencja osłabła. Giełdy terminowe były spokojne, w większej części zaś słabe. W Belgii handel był powolny, a ceny przedewszystkiemi na pszenicę były zwykłe. Targi holenderskie także były słabe, a ceny z powodu znacznych dowozów nie mało się obniżyły. Nad Renem głośne pojawiały się skargi na brak obrotu, zafiarowanie przecięż było szczupłe, a ztąd ceny w początku tygodnia pozostawały bez zmiany, dopiero w ostatnich dniach przy zwiększonym zafiarowaniu dość znacznie uległy obniżce. W Niemczech południowych wielka panowała cisza, a dowozy były małe, ceny w zniżkowym pozostawały kierunku. W Austro-Węgrzech na pszenicę mocniej- szej panowało usposobienie, a to dla tego, że dowozy się zmniejszyły a zapasy są niewielkie; na inne zaś cerealia słabe panowało usposobienie. Obroty w ogóle były nieznaczne, a w końcu w obec-

niżki cen zagranicznych i tutaj nawet na pszenicę tendencja osłabła. Rossya obniża swe żądania, tylko za owies notowania stale utrzymuje. to też tu i owdzie sprzedaż na eksport przychodzi do skutku. Obroty w ogóle są niewielkie. Wewnątrz kraju dowozy są małe, a w obec obniżki cen na placach portowych handel wewnętrzny ożywić się nie może. Na placach północno-niemieckich słabe panowało usposobienie, dowozy były bardzo wielkie, a ceny znacznie uległy obniżce.

Na naszym placu ceny były małe, a przy dość dobrym popycie ze strony konsumcyi prawie się nie zmieniły.

Płacono za 1000 kilogram.

Pszenica transito	115—133 fun.	120—140 Mrk.
krajowa z wyrost.	120—128 "	150—158 "
krajowa zdrowa	126—131 "	155—160 "
jasna z wyrostem	120—126 "	155—160 "
zdrowa	126—133 "	160—162 "
Zyto transito	115—128 "	100—110 "
" krajowe	115—120 "	120—125 "
	123—130 "	126—130 "
Jęczmień rossyjski		100—120 "
" krajowy		115—130 "
Owies rossyjski		110—130 "
" krajowy		125—135 "
Groch na paszę		100—118 "
" kuchenny		120—140 "
" Victoria		140—160 "
" Wyka		80—100 "
Zubin złoty		40—65 "
Zubin niebieski		50—70 "
Kuch rzepakowy		4.50—5.10 "
Kuch lniany		6.30—6.70 "
Otręby pszenne		3.50—3.80 "
Otręby żytnie		4.30—4.50 "
Koniczyna czerwona za centnar		15—37 "
" biała		20—50 "
Tymotki		12—18 "

W Hamburgu słabe znowu na okowitę panowało usposobienie, a ceny się obniżyły.

loco bez beczi	28	0,61
wbeczkach kontrak.loco	33	0,82
na maj-czerwiec	33	0,83
na czerwiec-lipiec	33	0,83
na lipiec-sierpień	33½	0,85
na sierpień-wrzesień	34	0,87
na wrzesień-paździer.	34½	0,89

co odpowiada franko Aleksandrowo po potrąceniu wszelkich kosztów i wartości becz. za wiadro 80%.

przy kursie 205

UWAGA. Zwracamy uwagę naszej sz. klientelli, że odebraliśmy zlecenia do zakupu koniczyn wszelkiego gatunku; prosimy więc o konsygnacje lub stałe opróbkowane oferty, gdyż jesteśmy w stanie korzystne zapewnić ceny.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rossyjskie banknoty	206.00 Mrk.
Pszenica czerwiec-lipiec	170.00 "
wrzesień-paźdz.	176.00 "
New-York	101.50 "
loco Żyto loco	144.00 "
czerwiec lipiec	143.20 "
lipiec-sierpień	146.00 "
wrzesień-paźdz.	150.75 "
Olej rzepakowy, czerwiec	48.50 "
wrzesień-październik	49.70 "
Okowita loco	42.70 "
czerwiec-lipiec	42.90 "
sierpień-wrzesień	44.70 "